

færdigt og for begge Parter billigt Resultat i alle Tilfælde vil kunne opnaaes ved nøie at følge dem.

Det er vel i og for sig naturligt, at der ved Burderingen af det paagjældende Arbeide bør tages Hensyn saavel til den for Diebliffet gangbare Priis, som til Gjennemsnittet af de foregaaende Aars Priser, saa langt man paa ethvert Sted med Bestemthed kan gaae tilbage i Tiden, for derved saavidt muligt tilnærmelsesviis at slutte sig til, hvad der kunde antages for Gjennemsnitsprisen for den tilbagestaaende Tid af den Contract, hvorved Pligtarbeidet er betinget, da Afløsningen, for at være fuldkomment retfærdig mod begge Parter, strengt taget burde begrundes paa denne Priis. Hvis det var muligt at kjende den. Men det kan neppe med Bestemthed siges, at et billigt og retfærdigt Resultat i alle Tilfælde vil kunne opnaaes ved at lægge Gjennemsnitsprisen for 10 eller endog 20 Aar til Grund for Beregningen, for ei at tale om de praktiske Bankefæligheder, som det vilde have at erholde de ældre Priser opgivne med tilstrækkelig Nøiagtighed for det paagjældende Sted, da — som af Commissionen bemærket — Arbeidspriserne endog i et mindre District kunne variere betydeligt efter Arbeidsstedets Betydgenhed.

Det er fremdeles en Selvfølge, at der ved Pligtarbeidets Burdering maa tages Hensyn til alle de Omstændigheder, der gjøre det mindre værd end andet Arbeide, men der ville formeentligt indtræffe flere Tilfælde, hvor disse Hensyn ikke ville faae deres rette Betydning ved at ansættes enten til $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{3}$.

Et rigtigt Resultat tør derimod formeentligt snarere ventes, naar der indrømmes Afløsningsmændene fri Raadighed til i ethvert enkelt Tilfælde at tillægge de enkelte Momenter, der bør tages med i Beregningen, den Betydning, der efter deres Skjøn tilkommer dem, idet Ministeriet troer, at en saadan Bemyndigelse uden Fare kan lægges i de under beskyttende Former valgte Afløsningsmænds Hænder, hvis Forretninger desuden ere underkastede en hyderligere Prøvelse.

Det er af Landbocommissionen yttret, at der saavidt muligt bør drages Omhu for, at Retten til at erholde Afløsning ei kan benyt-

tes paa en saadan Maade, at Arbeidsherren derved udsættes for unødvendige Bankefæligheder eller Tab, og at det desaaarsag maa fordres, at Huusbeboeren tilkjendegiver sin Hensigt at begjere Afløsning af det ham paaliggende Pligtarbeide en passende Tid iforveien, og at Afløsningen ei maa kunne skee til enhver Tid af Aaret, men kun til visse bestemte Tider, navnlig til 1ste Mai og 1ste November, og at den Frist, som gives Arbeidsherren, neppe bør være kortere end et halvt Aar.

Idet Ministeriet i det Væsentlige deler den saaledes udtalte Anskuelse, troer det dog, at det, med Hensyn til, at Forordningen af 27de Mai 1848 § 4 har fastsat, at Leiemaalet af de omhandlede Huse og Boliger fra Udleierens Side alene kan opsiges til hvert Aars 1ste Mai, vilde være hensigtsmæssigere at søge at gjøre denne Termin til den almindelige i alle de herhenhørende Forhold, hvorved ogsaa en Overensstemmelse vil opnaaes med, hvad der i saa Henseende er foreslaaet i Lovudkastet om Gaardmandshoveriets Afløsning.

Under Forudsætning af, at Afløsningen kun kan finde Sted til den nævnte Tid, synes det passende at kunne fordres, at den skal begjeres inden den forudgaaende 24de Juni (se Lovens 3—13—3 og 7).

ad § 6.

Ministeriet har i sin Tid yttret, at Billighed fordrer, at der tilstaaes Husenes Eier Udpantningsret for den iftedetfor Pligtarbeidet trædende Pengeafgift, da man, naar Eieren undergives en tvungen Forandring af Contractforholdet ved Afløsningen, bør forskaffe ham en let Afgang til at erholde Bederlaget for det Arbeide, som var ham sikket, hvilket ogsaa synes saa meget tilraadeligere, som de større Omkostninger, hvilke den almindelige Retsforfølgning til Afgiftens Inddrivelse vilde medføre, dog tilsidst ogsaa vilde falde paa Huusbeboeren; og Landbocommissionen har, uagtet de Indvendinger der kunne fremføres mod Tilstedelsen af Udpantningsret i Almindelighed, ei troet at burde erklære sig imod Forslaget, som har Analogien i § 3 af Forordningen af 27de Mai 1848 aldeles for sig.

§ Overensstemmelse hermed er Paragraphen affattet, og det vil formeentligt med til-